

Eduskunnan sosiaali- ja terveystoimikunnalle

Viite: Asiantuntijapyyntö 4.3.2019

Asia: HE 4/2020 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystoimista annetun lain muuttamisesta

Suomen Opiskelija-Allianssi - OSKU ry kiittää eduskunnan sosiaali- ja terveystoimikuntaa mahdollisuudesta lausua otsikossa mainittuun hallituksen esitykseen liittyen sekä lausuu eduskunnan sosiaali- ja terveystoimikunnalle kunnioittaen seuraavaa:

OSKU ottaa lausunnossaan kantaa koulutuspaikkojen lisäykseen osana hoitajamitoituksen 0,7 käytännön toteutusta.

Koulutuspaikkojen lisäys

Yleisperusteluissa mainitaan, että iäkkäiden ympärivuorokautisissa yksiköissä tarvitaan monenlaista osaamista, mutta mitoituksen noston vuoksi koulutusmääriä on lisättävä lähihoitajien, sairaanhoitajien ja hoiva-avustajien osalta.

Opetus- ja kulttuuriministeriö on arvioinut, että lähihoitajien koulutukseen tarvittaisiin lakiesityksen vuoksi 148 miljoonan euron määrärahaisten lisäpanostus vuosille 2020-2024 (laskettuna vuoden 2020 talousarvioesityksen mukaisella opiskelijavuoden hinnalla). 148 milj. euron lisämäärärahan tarve on arvioitu siten, että sillä saataisiin tuotettua varantoon 5 000 lähihoitajaa. Uusia opiskelijoita otettaisiin pääosin kolmena ensimmäisenä vuotena, laskennallisesti noin 1 700/vuosi. Rahoitus sisältää ammatillisen koulutuksen erilaiset järjestämis- ja tukimuodot (esimerkiksi oppisopimuskoulutuksen). Lisäksi hoiva-avustajan tehtäviin sijoitettavia henkilöitä koulutetaan jatkossakin tarvittava määrä olemassa olevien ammatillisen koulutuksen resurssien puitteissa. Nykyisin hoiva-avustajan tehtäviin sijoittuneet ovat suorittaneet useimmiten yhden tutkinnon osan sosiaali- ja terveystoimien perustutkinnosta (esimerkiksi 25 osaamispistettä) ja lisäksi tutkinnon osan/osia muista perustutkinnosta (esimerkiksi 30 osaamispistettä).

OSKU toivoo, että ammatillisen koulutuksen arvostusta lisätään yhteiskunnassa entistä enemmän. Tutkinnon suorittaneiden on voitava tuntea yhä enemmän ammattitaitonsa valitsemansa alaa kohtaan, jotta motivaatio jäädä alalle pysyy. Laadukkaalla ja riittävällä määrällä opinto-ohjausta pystytään varmistamaan, että jokainen nuori hakee aidosti itselleen parhaiten sopivalle alalle.

OSKU huomauttaa, että pelkkä aloituspaikkojen lisääminen lähihoitajien määrän lisäämiseksi ei riitä vaan resursseja on aidosti varattava arvioiden mukaisesti, jotta koulutuksen laatu ei kärsi. OKM on arvioinut, että tarvittaisiin 148 miljoonan euron määrärahaisten lisäpanostus lähihoitajien

Lausunto 12.3.2020

koulutukseen vuosille 2020-2024. Laadukkaat ja määrältään korkeat opiskelupaikat eivät siltikään takaa yksistään riittävää määrää lähihoitajia, vaan alan suosiota on saatava kasvamaan ja hakijamäärää nostettua. Elinikäisen oppimisen ja täydennyskoulutusten merkitys kasvaa yhä enemmän tulevaisuudessa nopeasti muuttuvassa maailmassa, joten lisäkouluttautumisen mahdollisuus on taattava työelämässä oleville ammattilaisille koko työelämän ajan ammattitaidon vahvistumiseksi sekä työn mielekkyyden lisäämiseksi.

Ammatillisella toisella asteella sosiaali- ja terveystieteille hakeneiden määrä on vähentynyt selvästi viime vuosien aikana. Vuonna 2016 hakeneita oli yhteensä 11400 aloituspaikkojen ollessa 5700, kun vuonna 2019 vastaava luku hakeneissa oli 8800 ja aloituspaikoissa 5200. Jotta lähihoitajia saataisiin koulutettua enemmän tulevaisuudessa, on selvää että pelkkä lisäys aloituspaikkoihin ei tuo kaivattua ratkaisua ongelmaan. Hoitoalasta on tehtävä entistä kiinnostavampi alavalinta useammalle nuorelle, jotta hakijoita saadaan tarpeeksi. (Vipunen, ammatillisen koulutuksen yhteishaku)

OSKU toteaa tiivistetysti, että ammatillinen koulutus on nyt jo viety äärimilleen ja laatu on kärsinyt jatkuvista leikkauksista. Kun opiskelupaikkoja lisätään, on ehdottoman tärkeää varata aidosti riittävä määrä resursseja aloituspaikkojen lisäykseen, jotta koulutuksen laatu ei kärsi ja sitä saadaan parannettua entisestään.

Helsingissä 12.3.2020

Suomen Opiskelija-Allianssi – OSKU ry

Iivari Korkala

puheenjohtaja

Lisätietoja:

- edunvalvonnan koordinaattori Emma Holsti, emma.holsti@osku.info, 0404108814